

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

19 квітня 2016 р.

Київ

№ 206-р

Про порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції
та накладення штрафу

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 20-26.13/22-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції публічним акціонерним товариством комерційним банком «ПРИВАТБАНК» (далі – ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», Банк) (м. Дніпропетровськ, ідентифікаційний код 14360570) та подання з попередніми висновками Департаменту з питань оскаржень рішень у сфері державних закупівель від 29 березня 2016 року № 20-26.13/22-16/121-спр,

ВСТАНОВИВ:

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) здійснює розслідування у справі № 20-26.13/170-15/105-15, розпочатій за ознаками вчинення публічним акціонерним товариством «ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА ФІНАНСОВО-ПРОМИСЛОВА НАФТОВА КОМПАНІЯ «УКРТАТНАФТА» (далі – ПАТ «ТФПНК «УКРТАТНАФТА») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 00152307), публічним акціонерним товариством «НАФТОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС-ГАЛИЧИНА» (далі – ПАТ «НПК-ГАЛИЧИНА») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 00152388), товариством з обмеженою відповідальністю «ГАЛНАФТА» (далі – ТОВ «ГАЛНАФТА») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 34454281), товариством з обмеженою відповідальністю «ТОРГОВИЙ ДІМ ПРИКАРПАТТЯНАФТОТРЕЙД» (далі – ТОВ «ТД ПРИКАРПАТТЯНАФТОТРЕЙД») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 39207286), товариством з обмеженою відповідальністю «Котлас» (далі – ТОВ «Котлас») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 37298946), споживчим товариством «ПОЛІГОНАЛЬ» (далі – СТ «ПОЛІГОНАЛЬ») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 30184977), товариством з обмеженою відповідальністю «ГАРАНТ-УТН» (далі – ТОВ «ГАРАНТ-УТН») (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 37227524) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 4 частини другої статті 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів аукціонів з продажу нафти сирови та газового конденсату.

Під час проведення розслідування було встановлено, що зазначені вище суб'єкти господарювання, крім СТ «ПОЛІГОНАЛЬ», мають рахунки, відкриті в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».

У зв'язку з цим та відповідно до статей 7, 16, 22 і 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі – Закон про банки) на адресу ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» було надіслано вимогу Голови Комітету від 13 січня 2015 року № 20-29/01-182 (далі – Вимога 1), в якій

запропоновано протягом 10 календарних днів з дня отримання Вимоги надати Комітету інформацію стосовно наявності відкритих поточних рахунків у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» (із зазначенням номерів рахунків, валюти, дат відкриття та закриття відповідних рахунків); операцій (із зазначенням дати, суми коштів по дебету та кредиту, ідентифікаційного коду (коду ЗКПО) та/або індивідуального податкового номера платника та одержувача, реквізитів рахунків контрагента, призначення платежу тощо), у паперовому та в електронному вигляді, за всіма рахунками в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» (протягом періоду січень – листопад 2015 року), відкритими ПАТ «ТФПНК «УКРТАТНАФТА», ПАТ «НПК-ГАЛИЧИНА», ТОВ «ГАЛНАФТА», ТОВ «ТД ПРИКАРПАТТЯНАФТОТРЕЙД», ТОВ «Котлас», СТ «ПОЛІГОНАЛЬ» і ТОВ «ГАРАНТ-УТН»; копії всіх довіреностей та/або інших документів, на підставі яких уповноважені особи ПАТ «ТФПНК «УКРТАТНАФТА», ПАТ «НПК-ГАЛИЧИНА», ТОВ «ГАЛНАФТА», ТОВ «ТД ПРИКАРПАТТЯНАФТОТРЕЙД», ТОВ «Котлас», СТ «ПОЛІГОНАЛЬ» і ТОВ «ГАРАНТ-УТН» отримали або могли отримати послуги ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» від імені зазначених суб'єктів господарювання протягом періоду січень – листопад 2015 року.

Одночасно у Вимозі 1 повідомлялось, що відповідно до пунктів 13, 14, 15 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання інформації в установлений строк, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки або подання недостовірної інформації Антимонопольному комітету України є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність, встановлену статтею 52 цього Закону.

Згідно з повідомленням про вручення рекомендованого поштового відправлення № 0303504394509 Вимога 1 була отримана уповноваженим представником Банку 18 січня 2016 року.

Отже, останній день надання Банком інформації на Вимогу 1 припадав на 28 січня 2016 року.

Банк не надав інформації на Вимогу 1 у встановлений Головою Комітету строк.

ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» листом від 28 січня 2016 року № Е.30.0.0.0/4-79207 (zareestrovaniy у Комітеті 29 січня 2016 року за № 11-20/804) повідомив про відсутність правових підстав для запитування вказаної у Вимозі 1 інформації та зазначив, зокрема, таке: «Вимога АМКУ за своєю формою та змістом не містить номерів рахунків конкретних юридичних осіб, не містить передбачені Законом про банки підстави для отримання інформації. За своїм змістом вимога АМКУ в частині запиту інформації щодо: наявності відкритих поточних рахунків; надання копії всіх довіреностей та/або інших документів (на підставі яких уповноважені особи отримали або могли отримати протягом періоду січень-листопад 2015 року включно), не відповідає нормам частини другої статті 62 Закону про банки – перевищено обсяг отримання інформації, яка містить банківську таємницю, на письмову вимогу Антимонопольного комітету України».

Крім того, в Антимонопольному комітеті України проводиться розслідування у справі № 20-26.13/183-15 за ознаками вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «УКРГЕОЕКОЛОГІЯ» і товариством з обмеженою відповідальністю – НПП «УКРГАЗГЕОАВТОМАТИКА» (далі – ТОВ – НПП «УКРГАЗГЕОАВТОМАТИКА») порушення, передбаченого пунктом 4 частини другої статті 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів.

Під час проведення розслідування було встановлено, що ТОВ – НПП «УКРГАЗГЕОАВТОМАТИКА» має рахунки, відкриті ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».

У зв'язку з цим, відповідно до статей 7, 16, 22 і 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність», на адресу ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» було надіслано вимогу Голови Комітету від 23 грудня 2015 року № 20-26.13/01-12841 (далі – Вимога 2), в якій запропоновано протягом 20 календарних днів з дня отримання Вимоги 2 надати Комітету інформацію на пункти Вимоги 2 стосовно операцій (із зазначенням дати, суми коштів по дебету та кредиту, ідентифікаційного коду (коду ЗКПО) та/або індивідуального податкового номера платника та одержувача, реквізитів рахунків контрагента, призначення платежу тощо), у паперовому та в електронному вигляді, за всіма рахунками в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» за період з 01 січня по 01 жовтня 2015 року ТОВ – НПП «УКРГАЗГЕОАВТОМАТИКА».

Одночасно у Вимозі 2 повідомлялося, що згідно з пунктами 13, 14 і 15 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії з неподання інформації у встановлені строки, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки, подання недостовірної інформації Комітету визнаються порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність, встановлену статтею 52 цього Закону.

Згідно з повідомленням про вручення рекомендованого поштового відправлення № 0303504391259 Вимога 2 була отримана уповноваженою особою Банку 29 грудня 2015 року.

Отже, останній день надання Банком інформації на Вимогу 2 припадав на 18 січня 2016 року.

Банк не надав інформації на Вимогу 2 у встановлений Головою Комітету строк.

ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» листом від 13 січня 2016 року № Е.30.0.0.0/4-1094 (зареєстрований у Комітеті 18 січня 2016 року за № 11-20/448) повідомило, що ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» не має права надати запитувану інформацію стосовно операцій за рахунками ТОВ – НПП «УКРГАЗГЕОАВТОМАТИКА», оскільки у Вимозі 2 не вказані номери рахунків зазначеного товариства. При цьому Банк повідомив, що згідно з пунктом 3.3 Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці, затверджених постановою Правління Національного банку України від 14 липня 2006 року № 267, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 03 серпня 2006 року за № 935/12809, Банки повинні надавати інформацію, що містить банківську таємницю, в тому разі, коли до належним чином оформленої вимоги відповідного державного органу додається перелік найменувань конкретних юридичних осіб та/або прізвищ, імен та по батькові фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності та номерів їхніх рахунків.

Однак посилання ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» на відповідні правові норми не є підставами для ненадання інформації, яка запитувалася Комітетом у Вимозі 1, виходячи з наступного.

Відповідно до статті 60 Закону України «Про банки і банківську діяльність» інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам при наданні послуг банку, є банківською таємницею.

Банківською таємницею, зокрема, є: відомості про банківські рахунки клієнтів, у тому числі кореспондентські рахунки банків у Національному банку України; операції, які були проведені на користь чи за дорученням клієнта, здійснені ним угоди; фінансово-економічний стан клієнтів; системи охорони банку та клієнтів; інформація про організаційно-правову структуру юридичної особи - клієнта, її керівників, напрями діяльності; відомості стосовно комерційної діяльності клієнтів чи комерційної таємниці, будь-якого проекту, винаходів, зразків продукції та інша комерційна інформація; інформація щодо звітності по окремому

банку, за винятком тієї, що підлягає опублікуванню; коди, що використовуються банками для захисту інформації.

З огляду на викладене, копії всіх довіреностей та/або інших документів, на підставі яких уповноважені особи ПАТ «ТФПНК «УКРТАТНАФТА», ПАТ «НПК-ГАЛИЧИНА», ТОВ «ГАЛНАФТА», ТОВ «ТД ПРИКАРПАТТЯНАФТОТРЕЙД», ТОВ «Котлас», СТ «ПОЛІГОНАЛЬ», ТОВ «ГАРАНТ-УТН» отримали або могли отримати послуги ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» від імені зазначених суб'єктів господарювання протягом періоду січень – листопад 2015 року, не є банківською таємницею.

З огляду на викладене, ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» було зобов'язано надати копії зазначених вище документів відповідно до приписів статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 62 Закону про банки інформація щодо юридичних осіб та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається банками, зокрема органам Антимонопольного комітету України, на їх письмову вимогу стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу.

Частиною другою статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» встановлено, що вимога відповідного державного органу на отримання інформації, яка містить банківську таємницю, повинна:

- 1) бути викладена на бланку державного органу встановленої форми;
- 2) бути надана за підписом керівника державного органу (чи його заступника), скріпленого гербовою печаткою;
- 3) містити передбачені цим Законом підстави для отримання цієї інформації;
- 4) містити посилання на норми закону, відповідно до яких державний орган має право на отримання такої інформації.

Отже, стаття 62 не містить вимог стосовно того, що вимога відповідного державного органу на отримання інформації стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу повинна містити номери рахунків відповідної юридичної або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності.

Згідно з пунктом 3.3 Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці, затверджених постановою Правління Національного банку України від 14 липня 2006 року № 267 (далі – Правила), вимога відповідного державного органу на отримання інформації, яка містить банківську таємницю, повинна відповідати нормам частини другої статті 62 Закону про банки.

Банки повинні надавати інформацію, що містить банківську таємницю, і в тому разі, коли до належним чином оформленої вимоги відповідного державного органу додається перелік найменувань конкретних юридичних осіб та/або прізвищ, імен та по батькові фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності та номерів їх рахунків.

Банк на письмову вимогу державних органів, визначених статтею 62 Закону про банки, розкриває інформацію, що містить банківську таємницю, в обсягах, визначених Законом про банки для відповідного державного органу.

Банк відмовляє в розкритті інформації, що містить банківську таємницю, якщо за своєю формою або змістом вимога відповідного державного органу не відповідає нормам частини другої статті 62 Закону про банки.

Отже, у даному випадку не може бути застосовано абзац другий пункту 3.3 Правил, оскільки застосовується перший абзац цього пункту.

Тобто Вимога 1 та Вимога 2 відповідали нормам статті 62 Закону про банки і підлягали виконанню як в частині розкриття інформації, що містить банківську таємницю, так і в тій частині, яка не містила банківську таємницю.

З огляду на викладене, ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» було зобов'язане надати зазначену у Вимозі 1 та Вимозі 2 інформацію відповідно до приписів статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» і статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами; при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.

Відповідно до частини восьмої статті 9 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Голова Комітету має статус державного уповноваженого, передбачений цим Законом.

Частиною восьмою статті 9 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» встановлено, що Голова Антимонопольного комітету України має статус державного уповноваженого, передбачений цим Законом.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Комітету має право при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.

Положеннями статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» передбачено, що вимоги державного уповноваженого Комітету є обов'язковими для виконання у визначений ним строк; суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу державного уповноваженого Комітету подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Комітетом завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

Згідно з пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання інформації Комітету у встановлені органами Комітету строки є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Отже, дії ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» з неподання інформації Антимонопольному комітету України на вимоги Голови Комітету від 23 грудня 2015 року № 20-26.13/01-12841 та від 13 січня 2015 року № 20-29/01-182 у встановлені ним строки є порушеннями, передбаченими пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до абзацу четвертого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення, передбаченого пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накладається штраф у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Розмір доходу ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» відповідно до податкової декларації з податку на прибуток підприємств за 2015 рік становить 62 505 277 791 грн (інформація надана листом ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» від 11 квітня 2016 року № Е.30.0.0.0/4-97330).

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Департамент з питань оскаржень рішень у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство комерційний банк «ПРИВАТБАНК» (ідентифікаційний код 14360570) вчинило порушення, передбачене пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації Антимонопольному комітету України на вимогу Голови Антимонопольного комітету України від 13 січня 2015 року № 20-29/01-182 у встановлений ним строк.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство комерційний банк «ПРИВАТБАНК» штраф у розмірі 123 900 (сто двадцять три тисячі дев'ятсот) гривень.

3. Визнати, що публічне акціонерне товариство комерційний банк «ПРИВАТБАНК» (ідентифікаційний код 14360570) вчинило порушення, передбачене пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації Антимонопольному комітету України на вимогу Голови Антимонопольного комітету України від 23 грудня 2015 року № 20-26.13/01-12841 у встановлений ним строк.

4. За порушення, зазначене в пункті 3 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство комерційний банк «ПРИВАТБАНК» штраф у розмірі 123 900 (сто двадцять три тисячі дев'ятсот) гривень.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документ, що підтверджує сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.